

INTERVIEW Mattijs Reinen, stadsdichter en directeur van het 'Verborgen Tekstmuseum'

Eindeloos puzzelen met woorden en gedachten

Ja, het mag best 'schuren', zegt hij. Maar in de zes gedichten die hij komend jaar minimaal over Beverwijk zal schrijven, wil hij zeker niet negatief zijn. Geen 'Wijkers zijn zeikers'-mentaliteit dus. Veel liever wil hij Beverwijkers op een 'andere manier' naar hun stad laten kijken. Een kennismaking met de nieuwe stadsdichter, tevens directeur van het 'Verborgen Tekstmuseum': Mattijs Reinen (44).

Richard Stekelenburg
r.stekelenburg@mediahuis.nl

Beverwijk ■ Hij mag nog maar net zijn benoemd tot stadsdichter, de kans dat iemand in Beverwijk al een echte Mattijs Reinen in huis heeft, zónder dat zelf te weten, is niet helemaal ondenkbaar. Als oprichter en directeur van het Verborgene Tekstmuseum laat hij al jaren af en toe ergens anoniem een tekst van zijn hand achter.

Hij pikte het idee ooit op van een kunstenaar die op tv uitlegde dat zijn werken in alle beroemde musea ter wereld hingen. Hij plakte die namelijk zelf onder bijvoorbeeld de zitting van het bankje recht tegenover de Mona Lisa in het Louvre. Reinen: „Het idee dat de hele wereld je museum of podium kan zijn, vond ik zowel grappig als enorm inspirerend. Ja, iedereen die wil kan dus zijn teksten achterlaten in mijn Verborgene Tekstmuseum. Er is ook website.”

Het podium dat hij als stadsdichter betreedt, zal minder anoniem zijn. Hoewel hij nu naar eigen schatting zo'n tien jaar met poëzie bezig is, was dat tot nu toe vooral in de luwte. Het was afgelopen december ook pas zijn eerste keer als deelnemer aan de Beverwijkse stadsdichtersverkiezing - toch een feestje van veelal jaarlijks terugkerende namen en gezichten.

Op maat

De Beverwijkse dichter Sipke Fluitman bracht hem destijds tot de poëzie. „Ik presenteerde pubquizen. Sipke was actief bij Young Art Tekst en vroeg me of ik wilde helpen bij de activiteiten die ze organiseerden. Zo rolde ik erin. We maakten onder meer 'gedichten op maat' tijdens festivals. Daar heb ik vreselijk veel van geleerd. Na een kort gesprek met iemand maak je voor diegene een gedicht op verzoek. Mensen vertellen je in dat korte moment verrassend intieme dingen. De tijd om het gedicht te schrijven is beperkt en het gedicht zelf moet ook niet te lang zijn. Dat lijken allemaal beperkingen, maar het geeft ook prettig soort houvast.

Het mooiste is het, als het lukt om in zo'n gedicht iets algemeen neer te zetten, maar er tegelijkertijd ook iets heel specifiek in te stoppen - iets waarvan alleen ikzelf én degene voor wie gedicht is, begrijpen waar het over gaat.”

Vetrandjes

'Vetrandjes wegsnijden', noemt hij dat. Hoe meer je ervan wegsnijdt, hoe meer ruimte er ontstaat voor de ander om in te vullen. Onbeperkt wegsnijden, kan uiteraard niet. Het is altijd een zoektocht naar de balans. „Dat puzzelen met

„Doodlopende straten. Dat zou een gedicht kunnen zijn. Wat zijn die doodlopende straten in de stad? En lopen ze wel zo dood?”

FOTO RICHARD STEKELENBURG

Beverwijk

Beervijkers gluren bij de burens
Ezels rennen rondjes om hun eigen rotonde
Velsenaren als kaarten dicht op de borst
Eigen identiteit, geen eenheidsworst
Rechtdoorzee maakt ons blij
Wijk aan Zee'ers passen hier goed bij
Inmuidenaren delen dezelfde rook
Kanaaltje ertussen, dan dulden wij die ook

woorden, vind ik het aantrekkelijk. Maar misschien is het meer dan dat. Het is ook een puzzel van gedachten en beelden die op hun plek moeten vallen.”

De stadsdichtersverkiezing won hij onder meer met een zogenoemd acrostichon, een gedicht waarvan de eerste letters van elke regel samen een woord moeten vormen, in dit geval 'Beverwijk'. Dat verplicht hoe dan ook tot puzzelen.

Maar dat puzzelen is ook terug te vinden in een gedicht dat hij in zond waarbij hij volledig vrij was in de keuze voor vorm en inhoud. Reinen, in het dagelijks leven docent Nederlands op een school voor

voortgezet speciaal onderwijs, geeft in zijn vrije tijd rondleidingen in beeldenpark Zee van Staal in de duinen van Wijk aan Zee. Puzzelend werd het park dat hem zo lief is een persoon waarmee een intieme relatie wordt gedeeld. De naam van die persoon werd een anagram de naam van dat park: Steven Zaal.

Gevraagd naar dichters die hij zelf graag leest, noemt hij Menno Wigman („ik weet niet of ik hem altijd begrijp, maar hij is altijd bijzonder”), Tjitske Jansen, Rutger Kopland en Mustafa Stitou. „En nog zo veel anderen eigenlijk...” „Nu ik stadsdichter ben gewor-

den, wil ik vooral méér schrijven. Elke dag een gedicht. Stadsgedicht of geen stadsgedicht. Dat is ook het advies dat voormalig stadsdichter Janneke Methorst me gaf. Met haar en anderen zit ik in een groepje gelijkgestemde dichters dat sinds een tijdje elke eerste zaterdag van de maand bij elkaar komt in de Betje Wolff-kamer van de bibliotheek. Ook een idee van Sipke trouwens. Dan geven we elkaar opdrachtjes. Dat doen we voor onszelf een beetje voor elkaar.”

Schuren

„Voor wie ik nu als stadsdichter dicht? Dat weet ik eigenlijk niet. Voor iedereen en mezelf, denk ik. Het iedereen naar de zin maken, zal niet lukken. Een stadsgedicht mag ook best schuren. Al ga ik niet negatief over Beverwijk doen in de zes gedichten die ik minimaal moet schrijven. Geen 'Wijkers zijn zeikers'-mentaliteit. Ik wil met Beverwijkers anders naar de stad kijken. Hoe? Een voorbeeld dat me nu te binnen schiet: doodlopende straten. Dat zou een gedicht kunnen zijn. Wat zijn die doodlopende straten in de stad? En lopen ze wel zo dood? Dat onderzoeken. Die puzzel leggen.”

Steven Zaal

Nu ik je weer zie
Herken ik je lijf
Met nieuw elan
En verweerde glorie

Even was je de mijne
Voor je geruisloos
Via de achterdeur
Zou verdwijnen

Ouders paasbest op de bank
Wegsluipen kon niet meer
Beleefd maar even knikken
Een hoofd vol restjes drank

Oude vormen bleven
Hielden plek naast nieuwe
Een ziltten wind laat
Frisse ontdekkers zweven

Een one night stand
Werd vrienden voor het leven